

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს
გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი

2020 წლის 12 ოქტომბერი

დისციპლინური საქმე №47/19
მოსამართლე --- მიმართ
დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის თაობაზე

-- -- წარმომადგენლის, -- -- 2019 წლის 11 მარტის №-- საჩივრის საფუძველზე „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე --- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმება.

დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2019 წლის 31 მაისის დასკვნა საქართველოს იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს განსახილველად წარედგინა 2020 წლის 12 ოქტომბრის სადისციპლინო სხდომაზე.

1. დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძველიანობის შემოწმება განხორციელდა საჩივრებში მითითებულ შემდეგ ფაქტებზე:

საჩივრის ავტორის განცხადებით, მოსამართლემ უსაფუძვლოდ გააჭიანურა საქმის განხილვა.

2. დისციპლინური საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმების შედეგად დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2.1. 2017 წლის 07 ივლისს --- წარმომადგენელმა, --- სარჩელით მიმართა --- სასამართლოს --- მიმართ და მოითხოვა, მიყენებული ზიანის ანაზღაურება (-- ლარის ოდენობით). საქმე განსახილველად გადაეცა მოსამართლე ---. მოპასუხეს სარჩელი ჩაბარდა 2017 წლის 04 აგვისტოს. მან სასამართლოს შესაგებელი წარუდგინა 2017 წლის 07 აგვისტოს, რომლითაც არ დაეთანხმა სასარჩელო მოთხოვნას. აღნიშნულ შესაგებელში მხარემ ასევე ითხოვა, რომ საქმისათვის მოსამზადებლად სჭირდებოდა გარკვეული დრო (საქმე ეხებოდა საერთაშორისო ტრანზაქციებს) და შემდგომ, შესაგებელს კიდევ ერთხელ წარმოადგენდა, სადაც დააზუსტებდა საკუთარ პოზიციას. 2017 წლის 09 ოქტომბერს საქმე განსახილველად გადაეცა მოსამართლე ---.

2017 წლის 07 დეკემბერს --- წარმომადგენელმა განცხადებით მიმართა სასამართლოს და აღნიშნა, რომ საქმეზე თითქმის 07 თვის მანძილზე არ იყო ჩატარებული არანაირი საპროცესო მოქმედება და ითხოვა, საქმის განხილვის დაჩქარება (სასამართლო სხდომის ჩანიშვნა). 2017 წლის 18 დეკემბერს მოპასუხემ კიდევ ერთხელ წარმოადგინა შესაგებელი. აღნიშნულ შესაგებელზე მოსარჩელემ თავისი მოსაზრება (წერილობით) წარმოადგინა 2017 წლის 28 დეკემბერს. 2018 წლის 26 თებერვალს მოსარჩელემ სასამართლოს წარუდგინა დოკუმენტები, რომლებსაც მისი მოსაზრებით არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდა საქმის განხილვის თვალსაზრისით და მოითხოვა, მათი საქმეზე მტკიცებულებად დართვა.

2018 წლის 06 მარტს --- წარმომადგენელმა კიდევ ერთი განცხადებით მიმართა სასამართლოს და აღნიშნა, რომ მისი აზრით, საქმე უკვე სათანადოდ იყო მომზადებული და ითხოვა, საქმის განხილვის

დაჩქარება (სასამართლო სხდომის ჩანიშვნა). 2018 წლის 17 სექტემბერს -- -- წარმომადგენელმა -- -- განცხადებით მიმართა მოსამართლე -- -- და იმის გათვალისწინებით, რომ საქმეზე არ იყო ჩატარებული არც ერთი სხდომა, მოითხოვა საქმის განხილვის დაჩქარება.

2018 წლის 24 სექტემბრის განჩინებით საქმეზე მოსამზადებელი სხდომა დაინიშნა 2018 წლის 04 ოქტომბერს. საქმეზე მოსამზადებელი სხდომები ჩატარდა 2018 წლის 04 და 25 ოქტომბერს და 12 ნოემბერს. 2018 წლის 12 ნოემბრის სხდომაზე მოსამართლემ ჩათვალა, რომ საქმე მომზადებული იყო და მიიღო განჩინება მიმდინარე სხდომის მთავარ სხდომაში გადაზრდის თაობაზე. იმავე სხდომაზე, გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადება გადაიდო 2018 წლის 22 ნოემბერს. 2018 წლის 22 ნოემბრის გადაწყვეტილებით -- -- სარჩელი მოპასუხე -- -- მიმართ, ზიანის სახით -- ევროს ეკვივალენტის ლარში დაკისრების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

2018 წლის 19 დეკემბერს მოპასუხის წარმომადგენელმა განცხადებით მიმართა მოსამართლე -- -- და აღნიშნა, რომ ის არ ესწრებოდა გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებას, თუმცა ვებგვერდზე გაეცნო მის შინაარსს. სასამართლოს არ ჰქონდა ნამსჯელი იურიდიული მომსახურების თანხის -- -- დაკისრების თაობაზე და შესაბამისად, მოპასუხის წარმომადგენელი ითხოვდა ამ საკითხზე დამატებითი გადაწყვეტილების მიღებას.

2018 წლის 20 დეკემბერს -- -- წარმომადგენელმა სააპელაციო წესით გაასაჩივრა 2018 წლის 22 ნოემბრის გადაწყვეტილება. 2019 წლის 08 იანვარის დამატებითი გადაწყვეტილებით მოსამართლე -- -- დააკმაყოფილა მოპასუხის შუამდგომლობა და იურიდიული მომსახურების ხარჯები, -- აშშ დოლარის ოდენობით დააკისრა -- -. აღნიშნული გადაწყვეტილება 2019 წლის 22 თებერვალს -- -- წარმომადგენელმა გაასაჩივრა სააპელაციო წესით.

საქმე სააპელაციო სასამართლოში გადაგზავნილ იქნა 2019 წლის 04 მარტს. 2019 წლის 21 მარტის განჩინებით სააპელაციო საჩივარი მიღებულ იქნა წარმოებაში (მოსამართლე -- -- /საქმის განხილვა მეორე ინსტანციის სასამართლოში წინამდებარე დასკვნის მომზადების დროისათვის არ დასრულებულა).

2.2. 2017 წლის სტატისტიკური მონაცემების მიხედვით, მოსამართლე -- -- განსახილველად გადაცემული ჰქონდა 439 საქმე, რომელთაგანაც დაასრულა 252 საქმის განხილვა (57.40%); 2018 წლის 09 თვის (იანვარი-აგვისტო) სტატისტიკური მონაცემების მიხედვით -- -- განსახილველად გადაცემული ჰქონდა 295 საქმე, რომელთაგანაც დაასრულა 201 საქმის განხილვა (68.13%).

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2019 წლის 31 მაისის დასკვნა:

-- -- წარმომადგენლის, -- -- 2019 წლის 11 მარტის №-- საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები შეიცავს მოსამართლე -- -- მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ - მუხლის მე-2 პუნქტის „დ“ (საქმის განხილვის უსაფუძვლო გაჭიანურება) ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული გადაცდომის ჩადენის ნიშნებს (2020 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი რედაქცია).

4. საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, დისციპლინურ გადაცდომად ჩაითვლება „მოსამართლის მიერ საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის არასაპატიო მიზეზით არსებითად დარღვევა.“

მოსამართლის მიერ საპროცესო კანონმდებლობით განსაზღვრული ვადის დარღვევაზე მსჯელობისას აუცილებელია ყურადღება მიექცეს ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლს

(რომელიც მოიცავს სამართლიანი სასამართლოს მიერ საქმის გონივრულ ვადაში განხილვის უფლებას) და იმ კრიტერიუმებს, რასაც ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო იყენებს მე-6 მუხლის დარღვევის დადგენის დროს (საქმის განხილვის გონივრული ვადის დარღვევის გამო). ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლთ უზრუნველყოფილი უფლებების განხორციელების კუთხით საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სამოქალაქო საქმის განხილვის ვადებს მნიშვნელოვანი ფუნქცია გააჩნია. ამას ადასტურებს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს #3/1/531 გადაწყვეტილებაში მოყვანილი მსჯელობა - „ვადებს მნიშვნელოვანი წესრიგი შეაქვს სამართლიანი სასამართლოს უფლებით სარგებლობის პროცესშიც. დრო სამართლიანი სასამართლოს უფლებას გასდევს მთლიანად უფლებით სარგებლობის განმავლობაში.

იმისათვის, რომ წინასწარი მოკვლევის შედეგად გამოვლენილი ფაქტობრივი გარემოებები სათანადოდ შეფასდეს და დადგინდეს, რამდენად შეიცავს მოსამართლის ქმედება შესაბამისი პუნქტით განსაზღვრული დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს, აუცილებელია განისაზღვროს, რა შემთხვევაში ჩაითვლება მოსამართლის მიერ საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის დარღვევა „არასაპატიოდ“. ამ თვალსაზრისით განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 ნაწილის „ვ.ა“ ქვეპუნქტის მეორე წინადადება, სადაც კანონმდებელი პირდაპირ ადგენს მოსამართლის დისციპლინური პასუხისმგებლობის გამომრიცხავ ობიექტურ გარემოებებს. ამ ნორმის თანახმად, „...ვადის დარღვევის მიზეზი არასაპატიოდ არ ჩაითვლება, თუ მოსამართლემ აღნიშნული ვადის დაცვა ობიექტურ გარემოებათა (საქმეთა სიმრავლე, საქმის სირთულე და სხვ.) გამო ვერ შეძლო.“ სხვა შემთხვევაში, განსაკუთრებით მაშინ, თუ მოსამართლის ბრალეულ ქმედებას მოჰყვა საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის დარღვევა და ამ დარღვევამ არსებითად შელახა მხარეების კონსტიტუციური უფლებები, მიჩნეულ შეიძლება იქნას, რომ სახეზეა მოსამართლის მიერ დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი. დისციპლინური გადაცდომის დადგენისას ყურადღება უნდა მიექცეს ასევე იმას, თუ რამდენად დააზიანა მოსამართლის ქმედებამ სასამართლოს ან/და საჯარო ინტერესები და რამდენად შეეზღუდა მხარეს ზემდგომი ინსტანციისათვის მიმართვის შესაძლებლობა.

როდესაც საჩივარი ეხება საქმის განხილვის ვადის დარღვევას, აუცილებელია განისაზღვროს, თუ როდიდან უნდა დაიწყოს საქმის განხილვის ვადის ათვლა - როგორც წესი საქმის განხილვის დაწყების თარიღად ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო მიიჩნევს - სარჩელის/შესაბამისი განცხადების განსჯად/უფლებამოსილ სასამართლოში წარდგენის დროს (Poiss v. Austria, §50; Bock v. Germany, §35).

საქმის განხილვის დაწყების შემდეგ იყო თუ არა საქმის განხილვის ვადები დარღვეული „არასაპატიოდ“ („საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 ნაწილის „ვ.ა“ ქვეპუნქტის მეორე წინადადებით გათვალისწინებული ობიექტური გარემოებების ჭრილში) უნდა შეფასდეს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს სასამართლო პრაქტიკით დადგენილი კრიტერიუმების შესაბამისად, კერძოდ:

1. საქმის სირთულე, რომელიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს, როგორც საქმის ფაქტობრივ, ისე სამართლებრივ სირთულესთან (Katte Klitsche de la Grande v. Italy, §55; Papachelas v. Greece, §39); რომელიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს რამდენიმე მხარის საქმეში ჩაბმასთან (H. V. United Kingdom, §72); მტკიცებულებების გამოკვლევასთან (Human v. Poland, §63) და ა.შ. ამასთან, იმ შემთხვევაშიც როდესაც საქმე თავისი არსით სირთულით არ ხასიათდება, თუმცა ეროვნული კანონმდებლობა არ არის ნათელი ამ გარემოებამაც შეიძლება საქმის განხილვის უსაფუძვლო გაჭიანურება გამოიწვიოს (Lupeni Greeck Catholic Parish and others v. Romania, §150);
2. მხარეთა მოქმედებები, რაც გულისხმობს მაგალითად, ადვოკატთა ხშირ ცვლილებას (Koenig v. Germany, §103), შუამდგომლობებს, რომელიც გამიზნულია პროცესის გასაჭიანურებლად, ან უბრალოდ დაკავშირებულია გარკვეულ ვადებთან (Acquaviva v. France, §61), ასევე სხვა მოქმედებები, რომელიც უკავშირდება საქმის განხილვის ვადის გაგრძელებას;

3. საქმის განმხილველი მოსამართლის მოქმედებები, ყურადღება უნდა მიექცეს ხანგრძლივი დროის განმავლობაში მოსამართლის მიერ საპროცესო მოქმედების შეუსრულებლობას/ჩაუტარებლობას (Pafitis and others v. Greece, §93; Tiece v. San Marino, §31; Suermeli v. Germany, §129).

თუმცა, აქვე ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმ გარემოებაზე, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს განმარტებით, საქმის განხილვის ვადა იყო გონივრული თუ არა უნდა შეფასდეს ყოველ საქმეზე ინდივიდუალურად, საქმის კონკრეტული გარემოებების გათვალისწინებით (Frydlander v. France, §43) და ერთიანობაში ყველა საპროცესო მოქმედების მხედველობაში მიღების შედეგად (Koenig v. Germany, §98).

საქმის განხილვისა და გადაწყვეტის ვადა უნდა იძლეოდეს საქმის გარემოებების სრულყოფილი გამოკვლევის ობიექტურ შესაძლებლობას. ამიტომ სამართალწარმოების ხანგრძლივობის გონივრულობა უნდა შეფასდეს საქმის კონკრეტული გარემოებების საფუძველზე (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება №3/2/577).

მოსამართლე -- -- წარმოადგენს სამოქალაქო საქმეთა განმხილველ მოსამართლეს შესაბამისად, დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასებისას ყურადღება უნდა მიექცეს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსით განსაზღვრულ საქმის განხილვის ვადებს.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 59-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სასამართლო სამოქალაქო საქმეს განიხილავს განცხადების მიღებიდან არაუგვიანეს 2 თვისა. განსაკუთრებით რთული კატეგორიის საქმეზე მისი განმხილველი სასამართლოს გადაწყვეტილებით ეს ვადა შეიძლება გაგრძელდეს არაუმეტეს 5 თვისა, გარდა ალიმენტის გადახდევინების, დასახიჩრებით ან ჯანმრთელობის სხვა დაზიანებით ან მარჩენალის სიკვდილით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურების, შრომითი ურთიერთობებიდან, „საცხოვრებელი სადგომით სარგებლობისას წარმოშობილი ურთიერთობების შესახებ“ საქართველოს კანონიდან გამომდინარე მოთხოვნებისა და უკანონო მფლობელობიდან უძრავი ნივთის გამოთხოვის შესახებ საქმეებისა, რომლებიც განხილული უნდა იქნეს არაუგვიანეს 1 თვისა. ამასთან, ამავე მუხლის მე-3¹ პუნქტის თანახმად, ამავე კოდექსის 184-ე მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, სამოქალაქო საქმეები განიხილება მოპასუხისათვის გზავნილის ჩაბარების დამადასტურებელი დოკუმენტის სასამართლოში წარდგენიდან ან მოპასუხისათვის გზავნილის საჯარო შეტყობინებით ჩაბარებიდან არა უგვიანეს 45 დღისა, ხოლო განსაკუთრებით რთული კატეგორიის საქმეებზე განმხილველი სასამართლოს გადაწყვეტილებით ეს ვადა შეიძლება გაგრძელდეს არა უმეტეს 60 დღისა.

-- -- სასამართლოს სარჩელით მიმართა 2017 წლის 07 ივლისს. საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა 2018 წლის 22 ნოემბერს. საქმე განსახილველად მოსამართლე -- -- გადაეცა 2017 წლის 09 ოქტომბერს. საქმეს მოსამართლე -- -- განიხილავდა დაახლოებით 13 თვის განმავლობაში. ამდენად, სახეზე გვაქვს საქმის განხილვის 2 თვიანი ვადის 11 თვეზე მეტი დროით გაჭიანურება. საქმის მასალებით მტკიცდება, რომ მოპასუხემ ერთხელ დააზუსტა შესაგებელი. თუმცა, 2017 წლის 09 ოქტომბრიდან (მოსამართლე -- -- საქმის განსახილველად გადაცემის თარიღი) 2018 წლის 24 სექტემბრამდე მოსამართლეს საქმეზე არანაირი საპროცესო მოქმედება არ განუხორციელებია.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ მოსამართლის დატვირთულობის, სტატისტიკისა და საქმის სირთულის გათვალისწინებით მიიღო შესაბამისი გადაწყვეტილება.

5. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძველები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის მეორე პუნქტის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ დისციპლინური

საქმის გამოკვლევის შედეგად მოსამართლის მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი ან ბრალეული ჩადენა არ დადასტურდა.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სადისციპლინო საკითხზე გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას ფარული კენჭისყრით მხარს დაუჭერს საბჭოს სრული შემადგენლობის არანაკლებ 2/3-ისა (სულ მცირე 10 წევრი).

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 2020 წლის 12 ოქტომბრის სადისციპლინო სხდომაზე ჩატარებული ფარული კენჭისყრის შედეგად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს (სხდომას ესწრებოდა 14 წევრი) რვა წევრმა, დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ საჩივარზე შესაბამისი გარემოებების შესწავლისა და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების შედეგად მიიჩნია, რომ არსებობდა მოსამართლე -- -- მიმართ დისციპლინური დევნისა და ახსნა-განმარტების ჩამორთმევის საფუძვლები, ხოლო ექვსმა წევრმა მიიჩნია, რომ არსებული ფაქტობრივი გარემოებები არ ქმნიდა მოსამართლის მიმართ დისციპლინური დევნის დაწყებისათვის საკმარის საფუძველს და მხარი დაუჭირა დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტას.

ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში მოსამართლის მიმართ დისციპლინური დევნის დაწყებასა და ახსნა-განმარტების ჩამორთმევას მხარი დაუჭირა საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მხოლოდ რვა წევრმა და „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის მეორე პუნქტისა და 75¹³ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, მოსამართლე -- -- მიმართ უნდა შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლით, 75¹² მუხლის მეორე პუნქტით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

დისციპლინურ საქმეზე №47/19 მოსამართლე -- -- მიმართ შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

გიორგი მიქაუტაძე

**საქართველოს იუსტიციის
უმაღლესი საბჭოს მდივანი**